

Beretn. om den 44. internat. arbejdskonference i Genève 1960.

af arbejdstiden. Lignende synspunkter fremførtes af regeringsrepræsentanter fra andre asiatiske og fra afrikanske stater.

Andre regeringsrepræsentanter gjorde imidlertid gældende, at der burde udarbejdes en konvention, der fastslog 40-timers arbejdsugen som et mål, der gradvis skulle gennemføres.

Fra arbejdsgiverside henvistes der til, at man principielt ikke gik imod en forkortelse af arbejdstiden, hvor dette var muligt. Det måtte imidlertid erindres, at den resolution, ved hvilken arbejdskonferencen i 1958 havde udtrykt ønske om at få spørgsmålet om nedsættelse af arbejdstiden sat på 1960-konferencens dagsorden¹⁾, kun var vedtaget med ringe flertal og i øvrigt ikke nævnedes princippet om en 40-timers uge. Desuden var der intet særligt behov for nogen konvention om emnet, da en konvention næppe ville føje noget væsentligt nyt til de normer, der var fastlagt ved konventionen af 1935 om 40-timers ugen. Endelig ville den foreslåede nedsættelse af arbejdstiden medføre næsten uoverstigelige vanskeligheder i udviklingslandene.

Arbejdersgruppen udtalte sig til fordel for en konvention, der ganske vist måtte have en elastisk udformning, men dog skulle fastlægge 40 timers ugen som det mål, man skulle sigte imod.

Herefter gik komiteen over til punkt for punkt at behandle nogle forslag til konklusioner, som bureauet havde opstillet på grundlag af medlemslandenes besvarelser af spørgeskemaet. Det foreslås heri, at der gennemføres en henstilling, der fastlægger 40-timers ugen som det mål, der bør tilstræbes.

Nu fulgte en drøftelse af, om der burde vedtages en konvention eller en henstilling. Arbejdersgruppen og nogle regeringsrepræsentanter udtalte sig til fordel for en konvention under henvisning til, at der allerede i 1935 var vedtaget en konvention om 40-timers ugen, og at det så ville betyde et tilbageskridt, hvis konferencen nu ville begrænse sig til at vedtage en henstilling om emnet. Tanken om at vedtage en henstilling blev støttet fra arbejdsgiverside og også af en række regeringsrepræsentanter, bl. a. regeringsrepræsentanterne fra Norge og Sverige, der gjorde gældende, at nedsæt-

telse af arbejdstiden fra 48 til 40 timer egentlig ikke var et rent socialbeskyttelses-spørgsmål, og at regeringerne skulle overlade det til arbejdsmarkedets parter at vælge mellem forskellige muligheder for at delagtiggøre arbejderne i udbyttet af større produktivitet, herunder arbejdstidsforkortelse, højere sociale ydelser eller andre fordele for arbejderne. Efter at såvel et ændringsforslag om at give dokumentet form af en konvention som et ændringsforslag om at udarbejde en konvention suppleret af en henstilling var blevet forkastet, vedtoges det at udarbejde en henstilling.

Herefter drøftede komiteen spørgsmålet, om henstillingen burde indeholde en udtrykkelig omtale af 40-timers ugen som et mål, der burde tilstræbes. Fra arbejdsgiverside gik man imod en sådan formulering og foreslog i stedet, at der som mål skulle angives en gradvis nedsættelse af normalarbejdstiden i den udstrækning, hvori forøgelse af landets produktivitet og andre omstændigheder af betydning gjorde det muligt. Forslaget om at angive 40-timers ugen som mål støttedes bl. a. af den amerikanske regeringsrepræsentant ud fra den betragtning, at 40-timers ugen efter den mest udbredte opfattelse angav den norm, som i de økonomisk fremskredne lande betegnede en passende mellemvej mellem højere løn og større fritid, hvor økonomiske og tekniske vilkår muliggjorde et val mellem disse to ønskemål. Komiteen vedtog, at teksten skulle indeholde en henvisning til 40-timers ugen som mål.

Det vedtoges derefter — i det hele i overensstemmelse med det af bureauet udformede udkast — at fastsætte bestemmelser om almindelige principper for virkeliggørelse af arbejdstidsnedsættelsen. Herefter skal arbejdstiden, hvor den overstiger 48 timer egentlig, snarest bringes ned til dette niveau uden nedsættelse af den løn, arbejderne modtog inden arbejdstidsnedsættelsen. Hvor normalarbejdstiden allerede er 48 timer egentlig eller mindre, bør den gradvis søges nedbragt til 40 timer under passende hensyntagen til landets økonomiske udviklingsgrad og muligheden for at opnå forøget produktivitet ved teknologiske fremskridt og rationaliseret ledelse og end-

¹⁾ Se herom Beretning om den 42. internationale arbejdskonference i Genève 1958, side 25-26.